

Plán péče o přírodní památku

Louka u Vojkova

na období 2022-2031

součást záměru na vyhlášení

Plán péče byl schválen podle § 38 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen zákon č. 114/1992 Sb.) Krajským úřadem Středočeského kraje jako příslušným orgánem ochrany přírody a krajiny protokolem č. j. .... ze dne .....

Ing. Simona Jandurová
vedoucí odboru životního prostředí
a zemědělství
v. z. Mgr. Pavel Vaňhát
vedoucí oddělení ochrany přírody a krajiny

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	4
1.1 Základní identifikační údaje.....	4
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR.....	4
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	4
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma.....	6
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany.....	6
1.6 Kategorie IUCN	6
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	7
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	7
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	7
1.8 Cíl ochrany	8
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	10
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	10
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	10
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	11
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti.....	12
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti.....	12
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	13
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	14
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích.....	14
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	14
2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody	15
2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	15
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup.....	17
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	20
3. Plán zásahů a opatření	21
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	21
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	21
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území.....	23
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	23
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	25
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	25
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností.....	25
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	25
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území.....	25
4. Závěrečné údaje.....	26
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností).....	26
4.2 Použité podklady a zdroje informací	26

4.3 Seznam používaných zkratk	27
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval	28
Tabulka T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich	29
M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma	31
M3 - Mapa dílčích ploch a objektů	32
Fotografická příloha	33

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	*
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Louka u Vojkova
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	*
orgán, který předpis vydal:	*
číslo předpisu:	*
datum platnosti předpisu:	*
datum účinnosti předpisu:	*1

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Středočeský
okres:	Praha-východ
obec s rozšířenou působností:	Říčany
obec s pověřeným obecním úřadem:	Říčany
obec:	Tehov
katastrální území:	Tehov u Říčan

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: Tehov u Říčan (765309)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
784/1	-	trvalý travní porost	-	8724	8724
Celkem					8724

¹ Údaje neexistují, plán péče je zpracováván jako podklad k záměru na vyhlášení zvláště chráněného území.

Ochranné pásmo:**Katastrální území:** Tehov u Říčan (765309)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²) *
585	-	zastavěná plocha a nádvoří		212	212
782	-	lesní pozemek		1718	1677
783/1	-	lesní pozemek		1344	1178
784/4	-	trvalý travní porost		6314	4127
784/10	-	trvalý travní porost		821	821
785/2	-	lesní pozemek		64272	6132
785/4	-	lesní pozemek		18923	13669
1133	-	ostatní plocha		525	444
Celkem					28260

*) Výměry byly zjištěny měřením v aplikaci ArcMap společnosti ESRI

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky		2,2656		
vodní plochy		0	zamokřená plocha	0
			rybník nebo nádrž	0
			vodní tok	0
trvalé travní porosty	0,8724	0,4948		
orná půda		0		
ostatní zemědělské pozemky		0		
ostatní plochy		0,0444	neplodná půda	0
			ostatní způsoby využití	0,0444
zastavěné plochy a nádvoří		0,0212		
plocha celkem	0,8724	2,8260		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park: -
chráněná krajinná oblast (včetně zóny): -
překryv s jiným typem ochrany: -
mezinárodní statut ochrany: -

Natura 2000

ptačí oblast: -
evropsky významná lokalita: -

1.6 Kategorie IUCN

III - přírodní památka nebo prvek

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Hlavním předmětem ochrany jsou společenstva vlhkých pcháčových luk (T1.5), střídavě vlhkých bezkolencových luk (T1.9), s výskytem ohrožených, a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, v komplexu s údolní nivou a vodním tokem.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
T1.5 Vlhké pcháčové louky (<i>Calthion palustris</i>)	34	Nejvlhčí části louky zejména v z. a sz. části území	a
T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky (<i>Molinion caeruleae</i>)	23	Střídavě vlhké části louky ve střední a v. části území	a

*Kód předmětu ochrany

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ; b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO; c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4); Biotopy podle Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. et Lustyk P., eds. (2010).

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
Prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	O, NT, C3	převážně T1.9, částečně T1.5, střední a v. část louky, směrem k okrajům roztroušeně, vitální populace, cca 200 kvetoucích jedinců	a
Kosatec sibiřský (<i>Iris sibirica</i>)	SO, VU, C3	v. část louky, dva kvetoucí trsy	a
Srpice barvířská (<i>Serratula tinctoria</i>)	NT, C4a	T1.9, vzácně (Pipek J., AOPK ČR, 2019)	a

**Stupeň ohrožení

Vyhláška MŽP č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění: O – ohrožený druh, SO – silně ohrožený druh, KO – kriticky ohrožený druh; červený seznam mechorostů (Kučera et al. 2012): LR – nt – druh blízky ohrožený, LC – att – druh neohrožený, vyžadující pozornost; rostlin (Grulich & Chobot 2017): CR – kriticky ohrožený druh, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, LC – málo dotčený, DD – taxon s nedostatečnými údaji; C1 – kriticky ohrožený, C2 – silně ohrožený (t- s předpokládaným úbytkem historických lokalit 50-90%), C3 – ohrožený či zranitelný druh, C4 – vzácnější taxony vyžadující pozornost; červený seznam bezobratlých (Hejda et al. 2017), obratlovců (Chobot & Němec 2017): CR – kriticky ohrožený druh, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, LC – málo dotčený. Zdrojem historických záznamů je Nálezová databáze ochrany přírody (AOPK ČR, 2019)

C. útvary neživé přírody

útvary	geologická charakteristika	popis útvaru	kód předmětu ochrany*
Rokytky - vodní tok	recentní vodní tok	drobný vodní tok s přirozenou dynamikou – tvorbou meandrů, vybřežováním, tvorbou agračních valů	c
údolní niva	fluviální a deluvio-fluviální, písčito-hlinité sedimenty převážně holocenního stáří	ploché území navazující na vodní tok, ovlivněné jeho činností a vysokou hladinou podzemní vody	c

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
T1.5 Vlhké pcháčové louky (<i>Calthion palustris</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Zachování ekosystému vlhkých pcháčových luk o dostatečné rozloze, s reprezentativním výskytem druhů prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>), kosatec sibiřský (<i>Iris sibirica</i>), bez výskytu invazních druhů a porostů dřevin, • Zlepšení stavu ekosystému v nekosené části louky, • Zachování příznivých biotických (kvalita společenstev) a abiotických podmínek (vlhkostní poměry) 	<ul style="list-style-type: none"> • rozloha ekosystému (min. 0,3 ha), • výskyt druhů ochránářsky významných druhů (kosatec sibiřský, prstnatec májový) a diagnostických druhů trav a širokolistých bylin, • úplná absence invazních druhů a porostů dřevin, • příznivý vodní režim.
T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky (<i>Molinion caeruleae</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Zachování ekosystému střídavě vlhkých bezkolencových luk o dostatečné rozloze, s reprezentativním výskytem druhů prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>), kosatec sibiřský (<i>Iris sibirica</i>), bez výskytu invazních druhů a porostů dřevin, • Zlepšení stavu ekosystému v nekosené části louky, • Zachování příznivých biotických (kvalita společenstev) a abiotických podmínek (vlhkostní poměry) 	<ul style="list-style-type: none"> • rozloha ekosystému (min. 0,2 ha), • výskyt ochránářsky významných druhů a diagnostických druhů trav a bylin, • úplná absence invazních druhů a porostů dřevin, • příznivý vodní režim.

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Zachování vitální populace, případně její posílení a rozšíření v rámci biotopu; • Zachování příznivých biotických (kvalita společenstev) a abiotických podmínek (vlhkostní poměry) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vitální populace s početností alespoň 100 kvetoucích jedinců nebo vyšší, • Pravidelným managementem udržovaná rostlinná společenstva bez invazních druhů,
kosatec sibiřský (<i>Iris sibirica</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Zachování populace, případně její posílení a rozšíření v rámci biotopu; • Zachování příznivých biotických (kvalita společenstev) a abiotických podmínek (vlhkostní poměry) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vitální populace s početností alespoň dvou kvetoucích trsů, • Pravidelným managementem udržovaná rostlinná společenstva bez invazních druhů,

C. útvary neživé přírody

útvár	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Rokytká - vodní tok	<ul style="list-style-type: none"> zachování přirozené dynamiky vodního toku, zachování nebo zlepšení stávající kvality vody v toku 	<ul style="list-style-type: none"> výskyt meandrů a jejich přirozený vývoj, výskyt agradačních valů, vybřežování toku při vyšších vodních stavech, a to minimálně ve stávajícím stavu; absence nepřirozených zásahů do toku a disturbancí; fyto-bentos a makrozoobentos – stav střední nebo dobrý, biochemická spotřeba kyslíku 5 denní (BSK 5) – stav dobrý nebo velmi dobrý*
údolní niva	zachování povrchu nivy a jejího vodního režimu	absence nepřirozených disturbancí, přirozený vývoj nivy v souvislosti s působením účinků vodního toku (tj. přirozené disturbance, příznivý vliv toku na hladinu podzemní vody), úroveň hladiny podzemní vody umožňující příznivý stav živé složky předmětů ochrany

*) podle údajů monitoringu „Chemický stav útvarů povrchových vod tekoucích“ zveřejňovaných v systému HEIS.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Obecná charakteristika

Území se nachází východně od města Říčany, v těsné blízkosti křižovatky silnic I/2 z Říčan do Kostelce nad Černými lesy a vedlejší silnice z Březí do Tehova. Je tvořeno východo-západně protaženou loukou o výměře přibližně půl hektaru, která je ze severu a západu ohraničena listnatými porosty navazujícími na silniční násypy, na jihu komplexem převážně jehličnatých lesů. Na východě tvoří hranici areál čistírny odpadních vod, který lokalitu odděluje od pokračování nivy proti toku. Louka je přístupná po neudržované pěšině vedoucí z lesní cesty napojené na vedlejší silnici do Tehova, a z druhé strany po nepoužívané cestě (pozemek p. č. 1133 v k. ú. Tehov u Říčan), vedoucí z hlavní silnice šikmo podél jejího náspu.

Jižní okraj louky odděluje od lesa potok Rokytky, pramenící asi o 1,5 km dále na JV u obce Tehovec, vlévající se zhruba po 35 km v Praze-Libni do Vltavy. Potok opouští louku propustkem pod vedlejší silnicí.

Reliéf, geografie, geologie, pedologie

Louka představuje součást potoční nivy a jako taková vykazuje plochý reliéf s minimálním rozpětím nadmořských výšek přibližně 411-413 m n. m. Přibližně v její ose je ve srážkově bohatších letech patrná mělká odvodňovací strouha, která však není udržovaná, a tak se v suchších obdobích ztrácí. Do spodní části louky je dále propustkem svedeno odvodnění ploch severně od hlavní silnice. Terén za severní a západní hranicí lokality, tvořenou silničními násypy, a jižní hranice s lesem, má strmější sklon, takže lokalita má charakter mělké mísy s plochým dnem. Rokytky zde představuje pěknou ukázkou volně meandrujícího potoka s přirozenou dynamikou vývoje koryta. Je zde vidět vyrovnávání stupňů v podélném profilu, místa vylévání z břehů, vznik nových meandrů i agračních valů.

Okolí přírodní památky je tvořeno mírně zvlněnou krajinou s drobnými vodními toky, převážně pokrytou souvislými lesy hospodářského charakteru. Na nelesních plochách převažují pole, rychle se rozvíjející plochy obytné zástavby a v menší míře i louky. Z orografického hlediska se řadí do Středočeské pahorkatiny, podcelku Strančická pahorkatina (Demek, J. et al., 1987). Vlastní těleso údolní nivy je tvořeno fluvialními a deluvio-fluvialními, písčito-hlinitými sedimenty kvartérního stáří, v jejichž podloží vystupují typické hrubozrnné biotitické granity středočeského plutonu (říčanská žula) stáří spodnokarbonského (Klomínský, J., Dudek, A., in Klomínský, ed., 1994). Ty se západně od sledovaného území tektonicky stýkají s kontaktně metamorfovanými ordovickými sedimenty tehovského ostrova středočeské ostrovní zóny. V s. a v. okolí lokality jsou žuly překryty slabšími pokryvy sprašových hlín (Geologická mapa, ČGS).

Pedologicky lze zdejší půdy klasifikovat jako nivní, na nekarbonátových, středně zrnitých nivních sedimentech, v nejvlhčích místech s přechody do glejů na fluvialních a deluvio-fluvialních uloženinách (Půdní mapa, ČGS).

Biogeografie, fyto geografie, fyto cénologie

Lokalita se nachází v okrajové části biogeografického regionu 1.22 - Posázavský region (Culek, 1995, 2005) a podle rekonstrukční mapy potenciální přirozené vegetace (Neuhäselová a kol., 1998) by se zde nacházel biková nebo jedlová doubrava.

Travní porosty jsou pravidelně udržovány kosením na seno, v posledních letech se však seč omezuje na jižní polovinu louky ohraničenou zmíněnou strouhou. Kosená část je tak botanicky velmi bohatá a zachovalá, obsahuje jak druhy typické pro biotopy vlhkých pcháčovských luk (T1.5) a střídavě vlhkých bezkolencových luk (T1.9), tak i některé druhy zvláště chráněné, ve

vitálních populací. Fytocenóza je proto hlavním předmětem ochrany a důvodem k vyhlášení zvláště chráněného území, zatímco fauna je z větší části obligátní a výskyt ochranný významnějších druhů je omezený.

Význam území spočívá především v existenci funkčního ekosystému udržovaného tradičními metodami, bez prvků moderního intenzivního zemědělství. To z něj činí regionálně významný fragment dříve běžných vlhkých luk, vyskytujících se zde v souvislém pásu podél Rokytky, ale i jiných drobných toků v jejich pramenných oblastech na plochých temenech zdejšího reliéfu. Většina těchto luk byla postižena meliorací s následným intenzivním obhospodařováním, a dále terénními úpravami a zastavěním.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Rostliny			
kosatec sibiřský (<i>Iris sibirica</i>)	SO	VU, C3	v. část louky, dva velké, pravidelně kvetoucí trsy
Ostřice trsnatá (<i>Carex cespitosa</i>)	-	NT, C4a	T1.5, (Horina, L., 2010; Bratka, J., ed., 2010), aktuální početnost neznámá
Ostřice oddálená (<i>Carex distans</i>)	-	NT, C3	T1.5, T1.9, (Horina, L., 2010), aktuální početnost neznámá
Ostřice dvouřadá (<i>Carex disticha</i>)	-	NT, C4a	T1.5, (Bratka, J., ed., 2010), aktuální početnost neznámá
Ocún jesenní (<i>Colchicum autumnale</i>)	-	-	T1.5, T1.9 (Bratka, j. ed., 2010), aktuálně přibližně 10 kvetoucích jedinců
prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	O	NT, C3	převážně T1.9, částečně T1.5, střední a v. část louky, směrem k okrajům roztroušeně, vitální populace, aktuálně cca 200 kvetoucích jedinců
Srpice barvířská (<i>Serratula tinctoria</i>)	-	NT, C4a	T1.9, vzácně (Pipek J., 2019)
Úpolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>)	O	VU, C3	T1.5, (Horina, L., 2010; Bratka, J., ed., 2010), aktuální početnost neznámá
Živočichové			
Skokan hnědý (<i>Rana temporaria</i>)	-	VU	T1.5, T1.9 (Čiháková, K., 2015; Bratka, J., ed., 2010); louky využívá jako terestrický biotop, rozmnožování v potoce nebo v občasných tůňkách je možné.

* Stupeň ohrožení – viz str. 7:

Ze zvláště chráněných druhů rostlin jsou mezi předměty ochrany zahrnuty pouze prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*) a kosatec sibiřský (*Iris sibirica*). Ostatní ochranný významné druhy jsou zahrnuty pod „biotopové“ předměty ochrany, tedy vlhké pcháčové louky (T1.5) a střídavě vlhké bezkolencové louky (T1.6).

Mezi předměty ochrany naopak nebyly zařazeny žádné živočišné druhy, protože zde (prozatím) nebyly sledovány takové, které by byly pro danou lokalitu jedinečné a kterými by se ZCHÚ výrazněji odlišovalo od svého okolí. Určitý potenciál by mohl představovat hmyz, avšak soustavnější monitoring zatím nebyl proveden.

Vzhledem k přítomnosti vodního toku a podmáčených míst se nabízí úvaha podpory obojživelníků, například vybudování tůňky v botanicky méně hodnotné části louky.

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Nejvýznamnějším abiotickým disturbančním činitelem jsou bezesporu lidské zásahy do původní zachovalé potoční nivy v širším okolí přírodní památky. Jmenovitě jsou to terénní úpravy a navážky, které razantně zmenšily rozsah přítomných předmětů ochrany, které byly zřejmě rozšířené až k prameni Rokytky. K těmto zásahům došlo v průběhu dvacátého století, přičemž jejich počátky lze vysledovat už v jeho první polovině, kdy byly podél okolních komunikací postupně vybudovány obytné a průmyslové objekty. Svědčí o tom historické letecké snímky a historická mapová díla. K dalším stavebním aktivitám došlo na přelomu 50. a 60. let 20. století (VGKÚ, ČÚZK, 1949, 1959, 1962), nicméně největšího plošného rozsahu dosáhly tyto disturbance mezi lety 2000-2010, kdy směrem proti proudu Rokytky došlo k úplnému přerušení (zavezení a zastavení) dříve souvislých nivních luk.

S navážkami a zástavbou souvisí změna vodního režimu, vedoucí především k rychlejšímu odtoku srážek ze zpevněných ploch, potažmo k omezení jejich vsakování a dotace mělké nivní zvodně. Z toho vyplývá snížená stabilita ekosystému potenciálně ohrožovaného klimatickými extrémy. Vzhledem k nedostupnosti údajů ze starších období nelze dopady těchto výkyvů spolehlivě vyhodnotit.

Jedním ze stavebních zásahů bylo vybudování čistírny odpadních vod obce Tehovec, které zřejmě přispělo ke snížení znečištění vod Rokytky. Příslušné rozbory kvality vody však autor nemá k dispozici. Nicméně zvýšená eutrofizace vlastního toku není pozorována.

Mezi abiotické činitele je třeba dále přičíst též samotnou Rokytku, která zde volně meandruje, překládá koryto, vytváří agradační valy a za vyšších vodních stavů se zde nerušeně rozlévá do ploché nivy.

b) biotické disturbanční činitele

S navážkami a zástavbou souvisí změna způsobu využívání pozemků v takto narušeném území. Plochy v okolí přírodní památky, které nejsou zpevněny a pravidelně obhospodařovány zarůstají ruderalní vegetací a náletovými dřevinami. Mohou se tak stát zdrojem šíření invazních a expanzních druhů rostlin.

Ve vlastní území přírodní památky rovněž došlo ke změnám ve využití, avšak nikoliv co do způsobu, ale spíše intenzity. Louka je pravidelně kosena, ale ne v celém rozsahu, což vede k rozvoji dřevinné vegetace po jejích okrajích a také k postupným změnám obou sledovaných společenstev (pcháčových a bezkolencových luk), které v nekosených částech postupně spějí k tužebníkovým ladům, nebo k souvislým (maloplošným) porostům kopřivy dvoudomé (*Urtica dioica*) v okrajových částech.

Jako méně výrazné se v současnosti jeví narušování a rozrývání louky divokými prasaty, které se však bohužel soustředí na její hodnotnější části.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Území je chráněno jako významný krajinný prvek (VKP) údolní niva a vodní tok, lesní pozemky v okolí pak jako VKP les. Zvláštní druhovou ochranu požívají prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*) a kosatec sibiřský (*Iris sibirica*). Praktické zásahy vedené orgány ochrany přírody nejsou z historie známy. K ochraně zdejších biotopů a významných druhů však přispívá pravidelné kosení prováděné v posledních letech místní organizací Českého svazu ochránců přírody Ekocentrum Říčany.

b) lesní hospodářství

Ve vlastním chráněném území nebylo lesní hospodářství nikdy provozováno. Lesní porosty jsou však obhospodařovány v jeho sousedství, takže i díky své malé rozloze se celé ZCHÚ nachází v ochranném pásmu lesa. Lesní celek při jižní hranici ZCHÚ je hospodářským porostem s převahou jehličnatých dřevin, převážně smrku ztepilého a borovice lesní. Je součástí rozsáhlých lesních celků ve východním okolí Říčan. Porosty při západní a severní hranici jsou převážně listnaté a z pohledu předmětů ochrany plní důležitou izolační funkci vůči frekventovaným silnicím.

V současnosti nepředstavuje uvedený způsob využití lesních porostů žádný negativní vliv. V případě těžby holoseči a následné necitlivé obnovy by však mohlo dojít k narušení vodního režimu, erozi, změnám mikroklimatu, poškození lučních porostů těžkou mechanizací, nebo úniky herbicidů používaných při ochraně výsadeb.

c) zemědělské hospodaření

Luční porosty v ZCHÚ byly v minulosti obhospodařovány kosením. Bratka a kol. (2010) uvádí, že louka byla nárazově udržována lokařským způsobem dřívějšími uživateli až do roku 2003. V letech 2004-2009 uvádí opakované kosení, zpravidla v druhé polovině července s tím, že v roce 2005 nebyl žádný zásah proveden. Pokosená travní hmota byla odvezena a využívána při chovu zvířat.

V posledních letech je sečena pouze jižní polovina louky. V roce 2020 pak byla pokosena pouze její východní část s malým přesahem severně za strouhou. Minimálně část biomasy byla uložena za vnějšími okraji louky. Důvodem neúplného posečení a odklizení v tomto roce bylo zřejmě deštivější počasí a nemožnost odvozu z podmáčených míst.

Louka není vedena ve Veřejném registru půdy (LPIS), v souvislosti se zemědělským obhospodařováním zde tedy nejsou využívány žádné zemědělské dotace.

d) myslivost

V ploše ZCHÚ ani jeho ochranného pásma nejsou patrné stopy po mysliveckém využívání, nenachází se zde žádná myslivecká zařízení (posedy, krmíště apod.). Území je však zvěří navštěvováno (viz též bod 2.1.3 b), podél silnic nejsou nainstalována pachová zradidla. Zvěř silnice pravděpodobně překonává skrz propustky.

e) rekreace a sport

Území je okrajově navštěvováno veřejností v době květu prstnatic májových a kosaticů sibiřských. Rostliny nacházející se ve vyšší trávě bývají neopatrnými návštěvníky pošlapány. Návštěvnost lze ale jinak hodnotit jako velmi nízkou přesto (nebo spíše právě proto), že podél území prochází velmi frekventovaná silnice.

f) jiné způsoby využívání – vodní hospodářství

Bratka a kol. (2010) uvádí, že v posledních desetiletích bylo v rámci správy vodního toku prováděno pouze občasné uvolňování koryta. V části nivy proti proudu však zmiňuje i úpravu vlastního toku Rokytky, a to v souvislosti s blíže neupřesněnými terénními úpravami. Zmínit je dále třeba též odvodňovací strouhu vedenou v ose louky, po celé její délce, která je však udržována jen sporadicky.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Na dotčené území se vztahuje územní plán obce Tehov, který jej řadí do nezastavitelného území, konkrétně do funkčních ploch NSzp – plochy smíšené nezastavěného území, zemědělské a přírodní. Jako hlavní přípustné využití je závazně stanoveno například budování

prvků územního systému ekologické stability, zakládání porostů dřevin, neintenzivní formy zemědělského hospodaření, a dále stavby, zařízení a jiná opatření pro zemědělství (např. přístřešky a napáječky pro pasoucí se hospodářská zvířata).

Jako vedlejší přípustné využití (tj. doplňkové k hlavnímu) se připouští např. stavby a zařízení technické infrastruktury – především související, nebo související dopravní infrastruktura – především zemědělské účelové komunikace a cesty. Jako podmíněně přípustné využití je možné zde umísťovat s ohledem na řešenou lokalitu mobiliář –např. informační tabule, rozcestníky, lavičky a odpadkové koše, na odpočinkových místech jednoduché přístřešky s možností posezení apod.

Do ZCHÚ ze západu zasahuje překryvná plocha „Zastavitelná plocha – koridor pro dopravní infrastrukturu: Z16k“. Jedná se o koridor přeložky silnice II/107, která je navržena pro odklonění dopravy ze zastavěných území sousedních obcí. Vzhledem k blízkosti lesních celků, vodoteče a křižovatky se neočekává změna stopy silnice, ale spíše výstavba kruhového objezdu, který by však měl pouze částečně zasáhnout do navrhovaného ochranného pásma.

Vymezení koridoru přeložky silnice vychází z dalšího obecně závazného dokumentu – Zásad územního rozvoje Středočeského kraje. Kromě uvedené dopravní stavby vymezuje území krajiny zvýšených hodnot, pro kterou stanoví zásada zachování stávajících přírodních a kulturních hodnot a nepřípustnost ohrožení důvodů jejich ochrany.

Na základě rozhodnutí Městského úřadu Říčany, vodoprávního úřadu, č. j. 59856/2016-MURI/OVÚ/00018, ze dne 19.11.2015, je povoleno vypouštění odpadních vod z ČOV Tehovec do Rokytky, a to v maximálním ročním objemu 61 700 m³. Platnost tohoto rozhodnutí je omezena do 1. 12. 2020. Nové rozhodnutí nemá autor k dispozici.

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

V ZCHÚ se nenalézají pozemky určené k plnění funkce lesa.

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Zvláště chráněným územím protéká potok Rokytka. Plocha dílčího povodí je 29,869 km², celková délka přibližně 37 km. Údaje o průtoku v ZCHÚ, ani v jeho okolí se nepodařilo zjistit. Nejbližší měrný profil se nachází na území Hlavního města Prahy, pod Kyjským rybníkem, kde má průměrný roční průtok hodnotu 0,48 m³/s. Vzhledem k poloze nedaleko pramenné oblasti lze však ve sledovaném území očekávat hodnotu řádově nižší (zdroj: Povodňový plán Středočeského kraje). Současně lze očekávat velký rozptyl v okamžitých průtocích daný malou plochou povodí a aktuálním množstvím srážek.

Délka úseku Rokytky v ZCHÚ byla změřena v terénu pomocí přístroje GPS a činí přibližně 400 m, rozdíl výšek na přítoku (cca 413 m n. m.) a odtoku (cca 411 m n. m.) je přibližně 2 m, což odpovídá průměrnému podélnému sklonu 0,5 %. Tok volně meandruje, na překážkách vytváří stupně (kořeny stromů, padlé kmeny). V mírnějších úsecích jsou písčité i bahnitě náplavy a koryto má mělce miskovitý profil s pozvolným přechodem do nivy. Na těchto místech a dále v místech překážek jsou při vyšším stavu vody patrné stopy po vylití ze břehů a zatopení přilehlých částí nivy. Zejména ve spodní části úseku jsou patrné drobné agradační valy vyvýšené nad povrch nivy. Terén na levém břehu tvoří svažité lesní pozemek v ochranném pásmu ZCHÚ, pravý břeh naopak navazuje na ploché území louky. Na obou březích se vyskytují porosty dřevin.

Název vodního toku	Rokytky
Číslo hydrologického pořadí	1-12-01-0260-0-00 *
Úsek dotčený ochranou (řkm od–do)	35,360 – 35,750 *
Charakter toku	kaprové vody podle nařízení vlády č. 71/2003 Sb. *
Příčné objekty na toku	nejsou
Manipulační řád	není známý
Správce toku	Povodí Vltavy, státní podnik *
Správce rybářského revíru	neznámý
Rybářský revír	není známý
Zarybňovací plán	není známý

*) Údaje z mapového portálu HEIS

Podle Hydrologicko-ekologického informačního systému (HEIS) je v říčním km 35,300 do Rokytky zaústěna na pravém břehu výpust z čistírny odpadních vod Tehovec, kterou provozuje VHS Benešov. Roční objem vypouštěných vod činil v roce 2019 celkem 31 751 m³. Uváděný říční km však indikuje zaústění až pod ZCHÚ, přestože v mapových podkladech HEIS je znázorněno přímo pod vlastní ČOV, tedy přibližně v místě, kde Rokytky vtéká do ZCHÚ. Skutečná poloha zaústění není autorovi známa, žádný výpustní objekt ČOV není v terénu viditelný.

V ose louky je vedena odvodňovací strouha snižující částečně hladinu podzemní vody tak, aby louka bylo možno kosit. Strouha je spíše sporadicky udržovaná, a proto lze reálné snížení odhadnout na 10-20 cm. Strouha se objevuje v horní části louky pod ČOV a ústí do Rokytky nevysoko nad spodním koncem louky. Její délka zjištěná v terénu měřením přístrojem GPS je přibližně 270 m, výškový rozdíl a podélný spád jsou obdobné jako u potoka.

V ZCHÚ se nenachází žádná vodní nádrž. Do budoucna je možné uvažovat o vybudování jedné nebo několika menších tůní pro rozmnožování obojživelníků nebo některých druhů bezobratlých.

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

K útvarům neživé přírody lze vedle vodního toku, popsaného v předešlé kapitole, řadit ještě údolní nivu, která na něj navazuje. Mezi předměty ochrany je stejně jako vodní tok řazena z důvodu úzké provázanosti jejího stavu a nerušeného přírodního vývoje se stavem biotických předmětů ochrany, tedy biotopů T1.5 Vlhké pcháčové louky (*Calthion palustris*), T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky (*Molinion caeruleae*) a rostlin druhů prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*) a kosatec sibiřský (*Iris sibirica*).

Povrch nivy je plochý a generelně se svažuje ve směru od východu k západu. Z uvedených charakteristik - její pozice mezi poněkud svažitéjšími lesními pozemky, a rovněž i podloží (Geologická mapa ČGS) - lze usuzovat na přirozený vývoj během pleistocénu a holocénu, kdy vodní tok překládal svoje koryto a ukládal sedimenty ze zdrojové oblasti nacházející se výše po proudu. Vzhledem k malé délce transportu jsou spíše špatně vytríděné, se zrnitostí odpovídající štěrkové, písčité až jílovité frakci.

2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Vzhledem k charakteru vegetace a poměrům v terénu je ZCHÚ rozdělení na tři dílčí plochy.

Naprostou většinu plochy zaujímá louka tvořící dílčí plochu 1 (DP 1), která je po okrajích lemována dílčí plochou 2 (DP 2) - porosty dřevin zasahujících sem většinou z okolních lesních porostů. Vodní tok a odvodňovací strouha včetně břehových porostů pak tvoří dílčí plochu 3 (DP 3). Vymezení dílčích ploch je patrné přílohy M3 - Mapa dílčích ploch a objektů.

V lučním společenstvu DP 1 lze rozlišit biotopy T1.5 Vlhké pcháčové louky (*Calthion palustris*), T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky (*Molinion caeruleae*). Vzhledem k jejich prostorovému prolínání a podobným nárokům na péči není plocha louky dále členěna, a to ani přes to, že v současném stavu se odráží absence pravidelného kosení severní části louky. Kvůli tomu se zde nahromadila stařina a zmíněné biotopy jsou poněkud degradované. Lze však předpokládat, že zavedením pravidelné péče je možné tento nepříznivý stav zvrátit během několika let. Distribuce obou jmenovaných biotopů je pravděpodobně řízena nepravidelnými nerovnostmi terénu, potažmo hladinou podzemní vody. Lze tedy s jistou mírou zjednodušení připustit, že vlhčí z obou lučních biotopů (T1.5) se koncentruje spíše do sníženin poblíž vodních útvarů, nejvíce ve střední části louky v okolí odvodňovací strouhy a pak v její jz. části mezi potokem a strouhou. V ostatních částech jsou oba biotopy zastoupeny mozaikovitě.

Ochranářsky významné druhy se koncentrují v centrální a východní části jižní poloviny louky. Zejména v případě prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*) lze hovořit o souvislé ploše hojně poseté vitálními a často statnými jedinci. Prstnatce se však jednotlivě vyskytují i v jiných částech louky. Naproti tomu se kosatec sibiřský (*Iris sibirica*) vyskytuje pouze ve dvou statných trsech při odvodňovací strouze v horní části louky, v jiných částech nebyl potvrzen. Další ochranářsky významné druhy uváděné Bratkou a kol. (ed., 2010) nebo Horinou (2009), jako např. úpolín nejvyšší (*Trollius altissimus*), hořec hořepník (*Gentiana pneumonanthe*), bradáček vejčitý (*Listeria ovata*), ostřice trsnatá (*Carex cespitosa*), nebo o. oddálená (*C. distans*), nebyly aktuálně ověřeny. Pipek (2019) však potvrzuje roztroušený výskyt srpice barvířské (*Serratula tinctora*) uváděný již Horinou (2009).

Část ploch s výskytem těchto druhů je zastíněna stromy rostoucími v DP 2 při jižní hranici ZCHÚ. Většina z nich je však již součástí sousedního lesního pozemku v ochranném pásmu ZCHÚ. Nemalý podíl však představují břehové porosty podél Rokytky v DP 3, které se spolupodílejí na tvorbě meandrů a stupňů, přičemž těmito fluviálními procesům občas podléhají. Vyvracejí se, lámou a padají na louku, kde mohou překážet při kosení. Přesto však tyto dřeviny nelze označit za faktor zásadně ovlivňující hlavní předměty ochrany, neboť plocha louky je dostatečně velká.

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	T1.5 Vlhké pcháčové louky (<i>Calthion palustris</i>) (DP 1)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
Rozloha ekosystému (min. 0,3 ha)	Vlhké pcháčové louky se vyskytují většinou v DP 1 ve střední části plochy ZCHÚ podél odvodňovací strouhy a ve spodní části mezi strouhou a potokem. V ostatních částech vystupují v mozaice se střídavě vlhkými bezkolencovými loukami. V ploše severně od odvodňovací strouhy jsou degradovány vinou dlouhodobé absence kosení.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
Zastoupení diagnostických druhů biotopů biotopu T1.5 podle Katalogu Biotopů ČR (<i>Carex acuta</i> , <i>C. cespitosa</i> , <i>Juncus effusus</i> , <i>Angelica sylvestris</i> , <i>Caltha palustris</i> , <i>Cirsium spp.</i> , <i>Trollius altissimus</i> aj.)	Na lokalitě nebyl proveden podrobný botanický inventarizační průzkum, nebo fytoocenologické snímkování. Zhodnocení stavu proto vychází pouze ze základního botanického průzkumu provedeného Bratkou a kol. (2010) a vlastního šetření. Řada nálezů je též zanesena v NDOP, nicméně některé diagnostické druhy chybí. Pravděpodobně je to způsobeno nedostatkem dat, ale možná i skutečnou absencí druhů, která může být zapříčiněna suboptimálním managementem.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	neznámý
Úplná absence invazních druhů a porostů dřevin	V současnosti se v území nenacházejí významné porosty invazních druhů rostlin, na ploše louky rostou pouze ojedinělé dřeviny, nicméně bez pravidelně prováděného kosení by docházelo k jejich šíření. Na neudržované části louky se prosazují druhy typické pro vlhká tužebníková lada (T1.6 podle Katalogu Biotopů ČR) nebo kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>). Při vynechávání nepokosených částí (pruhová nebo mozaiková seč) je třeba zajistit jejich rotaci (nekosené pokosit a vynechat jiné části).	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
Příznivý vodní režim, optimální obsah živin v půdě	Vodní režim je ovlivňován jednak srážkami, jednak průtokem Rokytky, ze které se při optimálním stavu infiltrují vody do údolní nivy. V současnosti není tato interakce ničím narušována, je však důležité sledovat současný stav meandrujícího toku, sledovat i stav zdrojové oblasti a nepřipouštět rozvoj zástavby a zpevněných ploch. Při zvýšeném zamokření je třeba citlivě čistit a vysekávat odvodňovací strouhu. Louka není dlouhodobě hnojená a zvýšený přínos živin ani není žádoucí, naopak, pravidelným kosením je třeba z území biomasu odstraňovat. Přínos živin vodním tokem nebyl pozorován, a také v budoucnu není žádoucí.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky (DP 1)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
Rozloha ekosystému (min. 0,2 ha)	Bezkolencové louky osidlují sušší části plochy ZCHÚ; vyskytují se téměř po celém území v mozaice s vlhkými pcháčovými loukami. V ploše severně od odvodňovací strouhy jsou degradovány vinou dlouhodobé absence kosení.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky (DP 1)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
výskyt specifických druhů (<i>Dactylorhiza majalis</i> , <i>Iris sibirica</i> , <i>Deschampsia cespitosa</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Molinia arundinacea</i> , <i>M. caerulea</i> , <i>Selinum carvifolia</i> a <i>Succisa pratensis</i>)	Na lokalitě nebyl proveden podrobný botanický inventarizační průzkum, nebo fytoocenologické snímkování. Zhodnocení stavu proto vychází pouze ze základního botanického průzkumu provedeného Bratkou a kol. (2010). Řada nálezů je též zanesena v NDOP, nicméně některé diagnostické druhy chybí. Pravděpodobně je to způsobeno nedostatkem dat, ale i skutečnou absencí druhů, která může být zapříčiněna suboptimálním managementem. Abundance prstnateců a kosateců je však podle dostupných zdrojů stabilní.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se
úplná absence invazních druhů a porostů dřevin	V současnosti se v území nenacházejí významné porosty invazních druhů rostlin, na ploše louky rostou pouze ojedinělé dřeviny, nicméně bez pravidelně prováděného kosení by docházelo k jejich šíření. Na neudržované části louky se prosazují druhy typické pro vlhká tužebníková lada (T1.6 podle Katalogu Biotopů ČR) nebo kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>). Při vynechávání nepokosených částí (pruhová nebo mozaiková seč) je třeba zajistit jejich rotaci (nekosené pokosit a vynechat jiné části).	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
příznivý vodní režim, optimální obsah živin v půdě	Vodní režim je ovlivňován jednak srážkami, jednak průtokem Rokytky, ze které se při optimálním stavu infiltrují vody do údolní nivy. V současnosti není tato interakce ničím narušována, je však důležité sledovat současný stav meandrujícího toku, sledovat i stav zdrojové oblasti a nepřipouštět rozvoj zástavby a zpevněných ploch. Při zvýšeném zamokření je třeba citlivě čistit a vysekávat odvodňovací strouhu. Louka není dlouhodobě hnojená a zvýšený přínos živin ani není žádoucí, naopak, pravidelným kosením je třeba z území biomasu odstraňovat. Přínos živin vodním tokem nebyl pozorován, a také v budoucnu není žádoucí.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

B. druhy

druh:	Prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>) (DP 1)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
Každoroční výskyt alespoň 100 kvetoucích jedinců nebo více	V roce 2019 i 2020 kvetlo na louce přibližně 200 jedinců, Horina L. (2010) uvádí počet 230. Z toho vyplývá, že se jedná o dlouhodobě stabilní populaci, přičemž současné podmínky pro výskyt druhu jsou vyhovující. Potenciál zájmové plochy však může být větší, proto je třeba rozšířit management i na nekosené části louky a umožnit tak rozšíření populace prstnatce májového.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

druh:	Kosatec sibiřský (<i>Iris sibirica</i>) (DP 1)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
Každoroční výskyt alespoň dvou kvetoucích trsů	V roce 2019 i 2020 kvetly na lokalitě dva statné trsy, Bratka a kol. (2010) uvádí přibližný údaj „malá vitální populace“, jiné přesnější údaje z minulosti nejsou dostupné. Současné podmínky se pro výskyt druhu zdají být vyhovující. Potenciál zájmové plochy však může být větší, proto je třeba rozšířit management i na nekosené části louky a umožnit tak rozšíření populace kosatce sibiřského.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	neznámý

C. útvary neživé přírody

útvary neživé přírody:	Rokytky - vodní tok (DP 3)
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje útvaru neživé přírody ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
Výskyt meandrů a dalších prvků přirozeně se vyvíjejícího toku	Tok Rokytky ve sledovaném úseku vykazuje znaky přirozeně se vyvíjejícího drobného toku a interaguje s údolní nivou, do které se za vyšších vodních stavů místy vylévá. Vytváří meandry, stupně, tůňe, písčité a bahnitě náplavy a drobné agradační valy. Tok není regulován, nejsou v něm žádné nepřirozené překážky. Migrační potenciál pro ryby je vzhledem k nízkému průměrnému průtoku malý, avšak pro ostatní skupiny živočichů (obojživelníci, plazi, bezobratlí) je lokálně významný. Tok není žádoucí aktuálně nijak regulovat, umělé zásahy by měly být vyloučeny. V dlouhodobé perspektivě je třeba jeho vývoj sledovat a při případné potřebě zásahů spolupracovat se správcem vodního toku a vodoprávním úřadem. stav: dobrý trend vývoje: setrvalý
Čistota vody v toku	Podle údajů monitoringu „Chemický stav útvarů povrchových vod tekoucích“ zveřejňovaných v systému HEIS je čistota vody z hlediska biologického (fytoENTOS a makrozoobentos) na úrovni střední až dobré, z hlediska biochemického (biochemická spotřeba kyslíku 5 denní - BSK 5) na dobré nebo velmi dobré úrovni. Při sledování čistoty vody je třeba úzce spolupracovat se správcem vodního toku a využívat jeho odborné podpory. V případě zhoršení stavu věnovat zvýšenou pozornost provozu ČOV a dalším případným zdrojům znečištění proti proudu a následně provést příslušná sankční opatření a opatření k obnovení dobrého stavu. stav: dobrý trend vývoje: neznámý

útvary neživé přírody:	údolní niva (DP 1, DP 2, DP 3)
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje útvaru neživé přírody ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
Absence nepřirozených disturbancí	Úsek nivy zahrnutý do ZCHÚ nevykazuje v současnosti známky nepřirozených disturbancí, jako např. meliorace, navážky nebo zástavba. Přes ochranu údolní nivy jako významného krajinného prvku definovaného zákonem o ochraně přírody a krajiny (tzv. „VKP ze zákona“) dochází vinou intenzivního zemědělství a stavebního rozvoje dlouhodobě k degradaci niv. Svědčí o tom zejména mohutné navážky bezprostředně sousedící s chráněným územím na východě. Jakékoliv změny povrchu terénu, umístování staveb, pohyb těžké techniky, nebo zásahy do vodního režimu (např. v souvislosti s údržbou nebo rekonstrukcí přilehlých silnic a ČOV, příp. lesním hospodařením) musí orgán ochrany přírody posuzovat velmi odpovědně. Po dobu platnosti tohoto plánu péče není potřeba přijímat žádná aktivní opatření nebo provádět zásahy. stav: dobrý trend vývoje: setrvalý
Přirozený vodní režim	Vodní režim údolní nivy je klíčovým faktorem pro zachování nejen vlhkých pcháčovských luk, střídavě vlhkých bezkolencových luk ale i dalších ohrožených fenoménů. Z tohoto důvodu je třeba vnímat chráněné území jako celek, kde nevhodný zásah do neživé složky může mít za následek kolaps celých biotopů a populací. Vedle zásahů cílených přímo do ZCHÚ a jeho ochranného pásma musí orgány ochrany přírody sledovat a vyhodnocovat i zásahy prováděné za jejich hranicemi, avšak mající potenciál působit nepříznivě i uvnitř (např. odlesnění nebo nevhodné lesnické zásahy, stavební zásahy související s opravami a údržbou přilehlých silnic a ČOV, nebo zásahy do vodního toku ve zdrojové oblasti). Po dobu platnosti tohoto plánu péče není potřeba přijímat žádná aktivní opatření nebo provádět zásahy. Jedinou výjimkou je pouze případné pročištění, či prohloubení odvodňovací strouhy uprostřed louky. K němu by orgán ochrany přírody měl přistoupit v případě vzestupu hladiny podzemní vody ohrožujícím rostlinná společenstva. stav: dobrý trend vývoje: setrvalý

Souhrnně lze stav ekosystémů v ZCHÚ hodnotit v kontextu okolní krajiny a způsobu jejího využívání jako mimořádně hodnotný. Je to způsobeno zřejmě pouze okrajovým zájmem vlastníka (Lesy ČR, s. p.) na jeho hospodářském využívání na straně jedné, a pravidelným kosením místní ochránářskou organizací na straně druhé. Tím byla lokalita uchráněna před zástavbou a intenzivním zemědělským využíváním, často spojeným s odvodňováním a chemizací. Lze však dovozovat (např. na podkladě archivních mapových podkladů a leteckých snímků), že rozsah nivních biotopů byl v minulosti mnohem větší a jejich současný rozsah v ZCHÚ je tak pouhým reliktem vlhkých luk lemujících původně tok Rokytky v dlouhém úseku po- i proti proudu. Ty podlely terénním úpravám, zástavbě a zalesnění.

Nicméně oproti minulosti i luční společenstva v ZCHÚ postupně degradují, a to z důvodu přece jen poněkud méně intenzivního kosení. Severní část louky v DP 1 není v posledních letech kosena prakticky vůbec a z okrajových částí (DP 2, OP ZCHÚ) zastiňují louku koruny stromů. Z tohoto důvodu je třeba zahájit pravidelný ochránářský management zohledňující ekologické nároky definovaných předmětů ochrany i ostatních součástí zdejší bioty. Nad rámec této péče je možné doplnit do území jednu nebo několik menších tůní pro podporu rozmnožování obojživelníků a dalších vodních organismů. Tůně by měly být umístěny v nejvlhčích místech, která jsou zároveň botanicky nejméně hodnotná (stávající porosty kopřiv, místa bez vegetace podél potoka).

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

V obecné rovině navrhuje tento dokument komplexní péči o předměty ochrany, spočívající v administrativních opatřeních na straně jedné a aktivních zásazích na podporu přírodních biotopů a ohrožených druhů organismů. Všechny předměty ochrany, živé i neživé, jsou chápány jako součásti jednoho celku, které jsou vzájemně propojeny vazbami. Působení na jednu část tak více či méně ovlivňuje i ostatní části. V principu tak lze vyloučit kolize zájmů, neboť opatření a cíle ochrany navržené pro neživou složku vždy zohledňují i ochranu rostlinných společenstev a naopak.

Do ZCHÚ nebyly jako předměty ochrany zahrnuty žádné druhy živočichů, nicméně ochrana údolní nivy, vodního toku i lučních společenstev ochranu živočichů respektují, například navrženou mozaikovitou sečí, nebo potenciálně uvažovaným zřízením drobných tůněk.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Součástí přírodní památky nejsou žádné lesní ekosystémy.

b) péče o vodní ekosystémy

Rámcová směrnice péče o vodní toky

Název vodního toku	Rokytky
Vhodné chemické a fyzikální vlastnosti vody	bez úpravy
Migrační propustnost toku	bez úpravy
Úpravy toku – hydromorfologie	bez úpravy
Břehové porosty	Stav břehových porostů je nutno sledovat, nicméně z jejich stavu nevyplývá potřeba nějakých zásahů. Je možno je ponechat přirozenému vývoji, včetně ponechání odumírajících jedinců na dožití, včetně ponechání mrtvého dřeva v toku. Při těžbě na sousedních lesních pozemcích je třeba břehové porosty chránit.
Odběry vody/manipulace	bez úpravy
Zarybňovací plán	bez úpravy
Výkon rybářského práva	bez úpravy

Rokytky v přírodní památce nevyžaduje žádné zásahy. Tok vykazuje přirozenou dynamiku s tvorbou meandrů, vyrovnáváním stupňů, rozlivy a tvorbou agradačních valů. Je žádoucí do toku nezasahovat, pokud to nebude vyžadovat významný zájem správce toku na zachování propustnosti průchodu toku pod silnicí. Vzhledem k světlosti propustku a malému průtoku však netřeba očekávat žádné větší zásahy.

Na tomto místě je vhodné zmínit rovněž odvodňovací strouhu uprostřed louky, byť se nejedná o vodní tok. Nicméně její stav ovlivňuje výšku hladiny podzemní vody a zamokření lučních porostů. Stav strouhy je potřeba každoročně kontrolovat a zajišťovat průběžně její optimální průtočnost. Při přílišném zamokření, kdy např. i mimo období jarního tání nebo déle trvajících dešťových srážek jsou přilehlé plochy zaplaveny vodou, je třeba strouhu pročistit a zprůtočnit. K tomu postačí ruční nářadí. Nahromaděný sediment a zbytky rostlin je třeba odvézt mimo ZCHÚ.

c) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém	T1.5 Vlhké pcháčové louky (<i>Calthion palustris</i>)
Typ managementu	Kosení ručně nebo lehkou mechanizací mozaikovitě nebo v páslech, vždy s ponecháním 1/4 nepokosené; vynechané části se v následující sezóně prostřídají tak, aby nedocházelo k šíření invazních druhů
Vhodný interval	1 x ročně
Minimální interval	1 x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Kosa, křovinořez se strunou nebo noži, ručně vedená bubnová (případně lištová) sekačka
Kalendář pro management	Od druhé poloviny až konce června do konce července
Upřesňující podmínky	Optimálně sklízet až po usušení (včetně obracení), alespoň jednou za dva roky; dlouhodobé sklizení čerstvé trávy je nepřipustné; vynechávané pásy nebo plošky mozaiky by neměly být situovány do dlouhodobě neobhospodařovaných částí louky.

Ekosystém	T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky
Typ managementu	Kosení ručně nebo lehkou mechanizací mozaikovitě nebo v páslech, vždy s ponecháním 1/4 nepokosené; vynechané části se v následující sezóně prostřídají tak, aby nedocházelo k šíření invazních druhů
Vhodný interval	1 x ročně
Minimální interval	1 x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Kosa, křovinořez se strunou nebo noži, ručně vedená bubnová (případně lištová) sekačka
Kalendář pro management	Od druhé poloviny až konce června do konce července
Upřesňující podmínky	Optimálně sklízet až po usušení (včetně obracení), alespoň jednou za dva roky; dlouhodobé sklizení čerstvé trávy je nepřipustné; vynechávané pásy nebo plošky mozaiky by neměly být situovány do dlouhodobě neobhospodařovaných částí louky.

Pro oba luční biotopy jsou stanoveny stejné zásahy, a to nejen pro jejich podobné ekologické nároky, ale i pro jejich nepravidelné rozmístění v ploše louky, které by v praxi těžko umožnilo je při kosení rozlišit. Některá místa s vyšším podílem invazních druhů, například s výskytem kopřivy, třtiny apod. nebo místa s nahromaděním stařiny je vhodné zpočátku kosit i dvakrát ročně, a to v květnu až červnu a napodruhé v srpnu až září. Na těchto plochách se nebude provádět mozaiková ani pruhová seč. Pokosenou hmotu je třeba sklídit ihned po pokosení a odvézt mimo ZCHÚ tak, aby nedocházelo k vysemenění nežádoucích druhů. Rozsah těchto ploch je však malý.

Do okrajových částí louky rovněž částečně zasahují břehové porosty a dřeviny ze sousedních pozemků nacházejících se již v ochranném pásmu. Jejich kácení není nutné, avšak tyto porosty je třeba sledovat a nepřipustit šíření výmladků do louky. Rovněž není přípustné ponechávat padlé stromy ležet v louce, neboť to znesnadňuje kosení. Žádné další zásahy však není třeba navrhnout.

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Péče o populace a biotopy rostlin je stejná jako péče o ekosystémy mimo lesní pozemky. Prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), kosatec sibiřský (*Iris sibirica*) a srpice barvířská (*Serratula tinctoria*) jsou jejich součástí a navržené zásahy, včetně termínů jejich provádění, jsou nastaveny tak, aby prospívaly populacím těchto rostlin.

e) péče o populace a biotopy živočichů

Živočichové nejsou předmětem ochrany přírodní památky, protože zde (prozatím) nebyly sledovány takové druhy, které by byly pro danou lokalitu jedinečné a kterými by se ZCHÚ výrazněji odlišovalo od svého okolí. Vzhledem k přítomnosti vodního toku a podmáčených míst se nabízí úvaha podpory obojživelníků, například vybudování tůňky v botanicky méně hodnotné části louky (DP 1), nebo poblíž potoka (DP 3). Tůňky by měly mít velikost maximálně několik desítek čtverečních metrů a jejich hloubka by za plného stavu by neměla přesahovat 1 m. Jejich břehy by měly mít velmi mírný sklon (1:10). Umístění tůňek by mělo být stanoveno až po provedeném botanickém průzkumu, a to v místech bez výskytu ohrožených, nebo zvláště chráněných druhů. Předběžně lze uvažovat o osluněných plochách ve spodní části louky, poblíž odvodňovací strouhy, kde je podzemní voda mělko pod povrchem.

f) péče o útvary neživé přírody

Návrh opatření týkajících se toku Rokytky a odvodňovací strouhy byly uvedeny v kapitole týkající se vodních toků. Zbývajícím útvarem neživé přírody, který je zařazen mezi předměty ochrany je údolní niva. Kromě sledování a čištění vodotečí, případné údržby břehových porostů a kosení louky není třeba provádět žádná další opatření.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) vodní toky

Příloha:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

b) útvary neživé přírody

Příloha:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

c) ekosystémy mimo lesní pozemky

Příloha:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Do ochranného pásma byly zařazeny pozemky nebo části pozemků tvořící nestejně široký pás podél hranic ZCHÚ. Rozsah ochranného pásma byl zvolen s ohledem na možnou intenzitu vlivů, které by mohly mít zásahy a činnosti zde prováděné na předměty ochrany. Jejich vzájemné vztahy jsou do značné míry spjaty s podzemní vodou a vodním tokem – vodním stavem, čistotou vody, vodním režimem v nivě apod. Mají spojitost i s chemismem půdy, zastíněním a změnou způsobu využití přilehlých území. Jak ukazuje dlouhodobá koexistence předmětů ochrany a frekventovaných silnic, nezdá se být znečištění ovzduší dopravou nebo

zimní údržba silnic faktorem, který by stav předmětů ochrany významněji ovlivňoval. Z tohoto důvodu byl do ochranného pásma zahrnut širší pruh území ve zdrojové a infiltrační oblasti, tj. v lesních pozemcích a údolní nivě na jihu a východě od ZCHÚ.

Obecně by v celém ochranném pásmu nemělo docházet k významným změnám výše zmíněných faktorů, jako jsou třeba výrazné zásahy do lesních porost (vznik holin, hluboká lesní orba, plošná aplikace biocidů, výsadby invazních a expanzních druhů dřevin), vodohospodářské úpravy, zastavění pozemků, zpevňování nebo zhutňování povrchu, zásahy do koryta toku Rokytky, vypouštění odpadních vod do toku, nebo jejich zasakování (včetně dešťových vod ze znečištěných ploch), plošné narušování půdního povrchu (orba, stržení drnu apod.), navážky, ukládání odpadů, zemní práce většího rozsahu apod. Pro vjezd a přístup do ZCHÚ je třeba přednostně využívat stávající téměř nevyužívanou cestu (p. č. 1133 k. ú. Tehov u Říčan) napojenou na hlavní silnici č. I/2.

Co se týče obhospodařování pozemků, luční porosty by měly být pravidelně koseny, čímž by se mělo zamezit šíření nežádoucích druhů rostlin a dřevin. Lesní hospodaření není nutné výrazně měnit. Z dlouhodobého hlediska by bylo přínosná podpora přirozené druhové skladby s převahou listnáčů (DB, BK, HB, LP, JD, BO) a diverzifikace porostní struktury. Samozřejmostí by měla být eliminace nebo alespoň minimalizace holosečí.

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích v ochranném pásmu

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
1	32e	3K, 4P		
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin				
HS	SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v CDS (%)	MZD	Ostatní dřeviny
	3K	DB4, BK3, BO2, JD1	BR, HB, LP	KR
	4P	DB4, JD3, BK2, SM1	BR, LP	KR
Porostní typ				
smíšený				
Základní rozhodnutí				
Hospodářský způsob (forma)				
V (výběrný)				
Obmýtí*		Obnovní doba*		
100 – 180+		nepřetržitá		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty				
Hospodářský les v ochr. pásmu přírodní památky; diverzifikace porostní struktury				
Způsob obnovy a obnovní postup				
Obnova dle plánovaného obmýtí, počátek obnovy podle odpovídajícího HS. Minimalizovat holoseče, jednotlivým výběrem podporovat přirozené zmlazení cílové druhové skladby, v porostech jižně od ZCHÚ též skupinově (větší kotlíky). Zachovávat habituálně nebo funkčně významné jedince (věkovité, dominantní, semenné). Preferovat zastoupení všech vývojových fází lesa. Vývoj uzpůsobit péči o předměty ochrany ZCHÚ.				
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu				
Umělá nebo přirozená obnova, spodní etáž může být i z výmladků nebo semenáčů (DBZ, BK, HB, JVK, LP, OL, BR). V případě uplatnění přirozené obnovy (a jejím nezdaru) provést dosadbu materiálem místní proveniencí. Podíl MZD dle místa a porostu 5-10 %.				
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)				

SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově
3K	DB4, BK3, BO2, JD1	
4P	DB4, JD3, BK2, SM1	
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,		
Ožínání proti bušení, v případě převládnutí nežádoucí dřeviny plecí seč ve prospěch CDS. U mladých porostů oplocení. Doba zajištění kultur 5 let.		
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb		
Ohrožení zvěří může být významné (černá, srnčí). Tracheomykózu a grafiózu řešit individuálně, sledovat možné ohrožení kalamitními chorobami. Vyloučit plošnou aplikaci biocidů a chemické ošetřování kultur. Eliminovat nebo alespoň minimalizovat pohyb těžké mechanizace, nezřizovat nové lesní cesty. Urovnání těžebních linek – předcházení vzniku erozních rýh. Nahodilou těžbu projednat s orgánem ochrany přírody.		
Poznámka		
Těžební zbytky ponechat na místě do rozkladu, neštěpkovat. Nepoužívat půdní frézu. Ponechávat výstavky, doupné stromy a stojící torza, s přihlédnutím k provozní bezpečnosti.		

(Podle Bratka J., ed., 2010, upraveno)

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

ZCHÚ se rozkládá na jediném pozemku (p. č. 784/1 v k. ú. Tehov u Říčan). Po jeho obvodu je tedy třeba vytvořit hraniční pruhové značení, pro jehož umístění je zde dostatek vhodných stromů. Pruhové značení bude doplněno dvěma stojany se státním znakem a tabulkou s označením kategorie „přírodní památka“. Stojany budou umístěny na přístupových cestách, na s. straně při pozemku p. č. 1133 k. ú. Tehov u Říčan, na j. straně u lesní pěšiny vedoucí k lávce přes potok.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovací dokumentace

Je třeba zpracovat a projednat záměr na vyhlášení ZCHÚ podle § 40 zákona č. 114/1992 Sb. a Metodiky vyhlásování přírodních rezervací a přírodních památek, včetně ochranného pásma.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

Nejsou navrhována žádná opatření.

c) ostatní

Nejsou navrhována žádná opatření.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Rekreační a sportovní využití území je velmi omezené. Zvýšená návštěvnost je evidována prakticky pouze v době květu prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*) a kosatce sibiřského (*Iris sibirica*). Některé menší exempláře vstavačů bývají ve vyšší trávě ušlapány. Obecně není návštěvnost nutné omezovat, avšak uvedený problém je třeba řešit informačními tabulemi.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Území svým vzdělávacím potenciálem nevybočuje z řady podobných ZCHÚ. Kromě umístění standardní informačních tabulek doplňujících cedule se státním znakem nejsou navrhována žádná zvláštní opatření.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Vzhledem k povaze předmětů ochrany se jeví jako nezbytné zpracování botanického inventarizačního průzkumu, popřípadě alespoň základního botanického průzkumu zaměřeného

na ochranářsky významné druhy, charakteristické druhy zdejších biotopů a invazní a expanzní druhy rostlin. V polovině platnosti tohoto plánu péče se doporučuje průzkum opakovat.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč vč. DPH)
Geodetické zaměření ochranného pásma (j. a v. hranice)	2,2 km	1	20 000
Stojany se státním znakem	2 ks	1	9 000
Pruhové značení	0,74 km	1	1 500
Kosení podmáčené louky mozaikovitě	0,52 ha	10	300 000
Odstraňování výmladků dřevin z okrajů	0,1 ha	10	3 200
Zřízení tůněk	0,01 ha	1	50 000
Údržba (pročištění) odvodňovací strouhy	0,2 km	2	20 000
Botanický inventarizační průzkum	0,87 ha	1	10 000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			413 700

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Publikace:

Bratka J., ed., Pokorný J., Roub T., Bratková J., Halaš J., Molíková M. (2010): Návrh na vyhlášení přírodní památky a návrh plánu péče „Louka u Vojkova“, k. ú. Tehov u Říčán. MS ZO ČSOP Ekocentrum Říčany a MR-SOP Klecany.

Culek M., (1995): Biogeografická rajonizace ČR. SÚPPOP Praha.

Culek M., ed. (2005): Biogeografické členění České republiky II. AOPK ČR. Praha.

Čiháková K., in: Anonymus (2015): Mapování neznámých mokřadů. (ex: AOPK ČR 2021. Nálezová databáze ochrany přírody. On-line databáze; portal.nature.cz. (citováno 2021-06-01).

Demek J. et al., (1987): Hory a nížiny – zeměpisný lexikon ČSR. Academia. Praha.

Grulich V., Chobot K., eds. (2017): Červený seznam ohrožených druhů ČR: Cévnaté rostliny. Příroda 35. AOPK ČR. Praha.

Horina L., (2010): Současný stav a historický vývoj podmáčených luk na Říčansku. Diplomová práce. Ústav pro životní prostředí, PřF UK, Praha. (ex: AOPK ČR 2020. Nálezová databáze ochrany přírody. On-line databáze; portal.nature.cz. (citováno 2021-06-01)).

Chobot K., Němec M., eds. (2017): Červený seznam ohrožených druhů ČR: Obratlovci. Příroda 34. AOPK ČR. Praha.

Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. et Lustyk P., eds. (2010): Katalog biotopů České republiky. – ed.2, AOPK ČR, Praha.

Klomínský J., Dudek A., (1994): Plutonity. in Klomínský, ed., (1994): Geologický atlas České republiky – stratigrafie. ČGS. Praha.

Kučera J., Váňa J. & Hradílek Z. (2012): Bryophyte flora of the Czech Republic: updated checklist and Red List and a brief analysis. – Preslia 84: 813–850. Praha.

Neuhäslová Z. et al. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace ČR. Academia. Praha.

Internetové zdroje

AOPK ČR (2021): Nálezová databáze ochrany přírody. (on-line georeferencovaná elektronická databáze; portal.nature.cz). Verze 2021. Praha. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. (citováno 2021-06-01). Výskyt zvláště chráněných a ohrožených druhů v prostoru navrhované přírodní památky Louka u Vojkova.

Geologická mapa, in: Geovědní mapy 1:50 000 (online). Praha: Česká geologická služba (citováno 2021-06-01). Dostupné z: <https://mapy.geology.cz/geocr50/>.

Půdní mapa, in: Geovědní mapy 1:50 000 (online). Praha: Česká geologická služba (citováno 2021-06-01). Dostupné z: <https://mapy.geology.cz/pudy/>.

Hydroekologický informační systém Výzkumného ústavu vodohospodářského TGM (2021): Chemický stav útvarů povrchových vod tekoucích (online). Praha. Dostupné z <http://heis.vuv.cz/isvs/UtvaryPOV> (citováno 2021-06-01).

Uživatelská mapa, Hlásné profily in: Povodňový plán Středočeského kraje (2020). Mapový portál Středočeského kraje (online). Praha. (citováno 2021-06-01) Dostupné z https://gis.kr-stredocesky.cz/webmap/pov_plan/Plan/pub_cz020/index.html.

4.3 Seznam používaných zkratek

PP – přírodní památka

OP – ochranné pásmo

VKP – významný krajinný prvek

DP – dílčí plocha

ZCHÚ – zvláště chráněné území

NDOP – Nálezová databáze ochrany přírody

S., J., Z., V./ s., j., z., v. – sever, jih, západ, východ / severní, jižní, západní, východní

ČÚZK – Český úřad zeměměřický a katastrální

VGKÚ – Vojenský geografický a kartografický ústav

KN – katastr nemovitostí

PK – pozemkový katastr

k. ú. – katastrální území

IUCN – International Union for Conservation of Nature (Mezinárodní svaz ochrany přírody)

ČOV – čistírna odpadních vod

BSK 5 – biochemická spotřeba kyslíku, množství kyslíku spotřebovaného mikroorganismy při biochemických pochodech na rozklad organických látek ve vodě při aerobních podmínkách za 5 dní.

HEIS – Hydroekologický informační systém Výzkumného ústavu vodohospodářského

GPS – Global Positioning Systém

CDS – cílová druhová skladba

MZD – meliorační a zpevňující dřeviny

HS – hospodářský soubor

SLT – soubor lesních typů

DB, DBZ, DBL – dub, dub zimní, dub letní

BK – buk

BR – bříza

BO – borovice

JD – jedle

HB – habr

LP – lípa

SM – smrk

KR - krušina

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

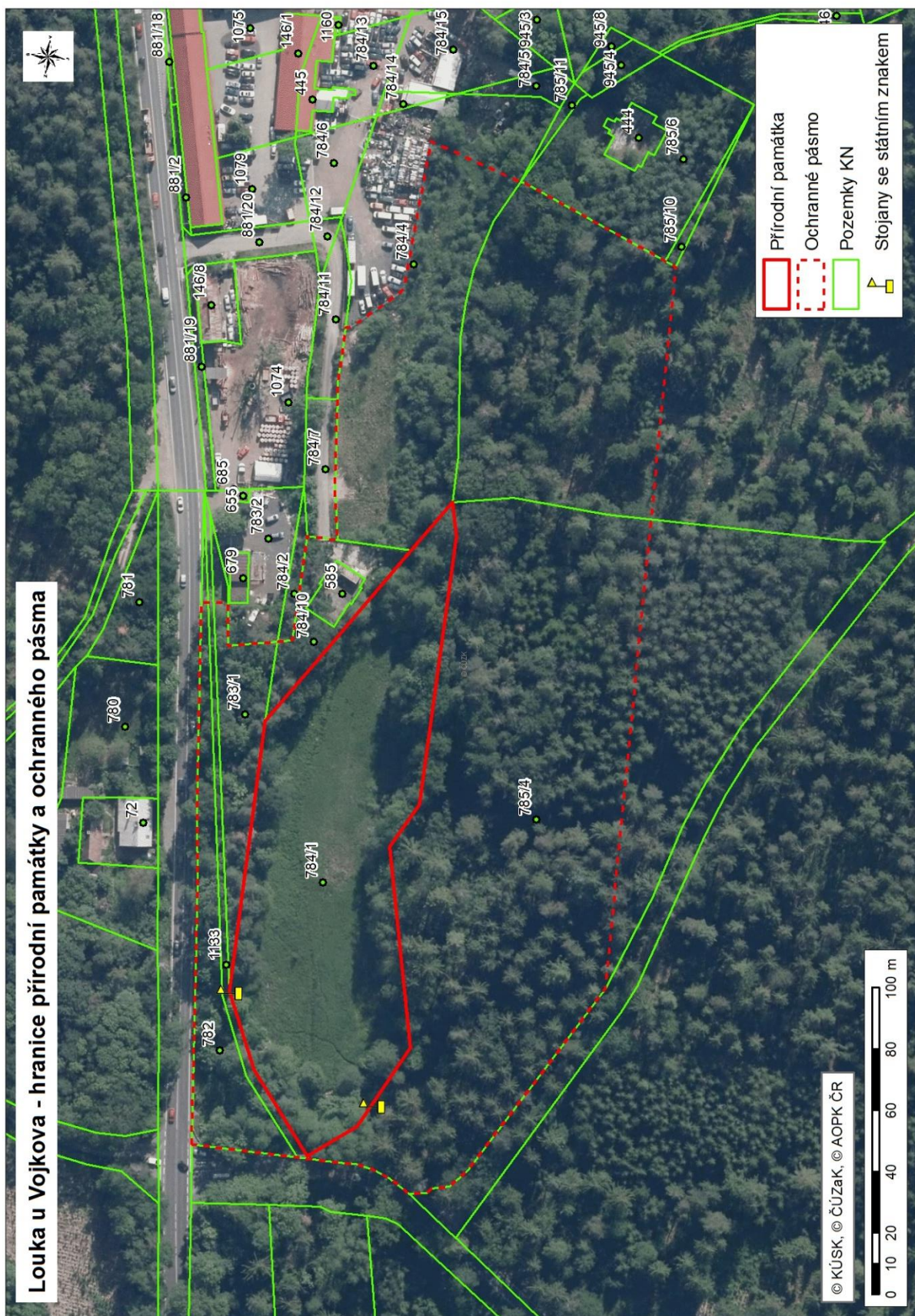
Mgr. Radek Kouřík, Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, oddělení ochrany přírody a krajiny, Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5 Smíchov, e-mail: kourik@kr-s.cz, telefon 257 280 774

Tabulka T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
DP 1	0,52	<p>Louka - T1.5 Vlhké pcháčové louky (<i>Calthion palustris</i>) a T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky (<i>Molinion caeruleae</i>) s výskytem prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>), kosatce sibiřského (<i>Iris sibirica</i>), srpice barvířské (<i>Serratula tinctoria</i>) a některých dalších ochrannásky významných druhů; jižní část mezi odvodňovací strouhou a Rokytkou pravidelně kosena jednou ročně, severní část kosena nepravidelně, část degradovaná, bez výskytu významných druhů</p> <p>Cíl péče: Zachování dobrého stavu zájmových biotopů a populace druhů rostlin a jejich případné posílení a rozšíření na část louky, která je dosud bez pravidelné péče; zachování příznivých abiotických a biotických podmínek; zlepšení podmínek pro rozmnožování obojživelníků.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kosení ručně nebo lehkou mechanizací mozaikovitě nebo v pásech, vždy s ponecháním 1/4 nepokosené; • Vynechané části se vždy v následující sezóně pokosí a současně se vynechají jiné části tak, aby nedocházelo ke vzniku dlouhodobě nepokosených plošek a šíření invazních druhů; • Pokosenou travu je třeba v optimálním případě každoročně sklízet až po usušení (včetně obracení), minimálně však každou druhou sezónu; každoroční sklizení čerstvé trávy je nepřipustné; • Vynechávané pásy nebo plošky mozaiky by neměly být situovány do degradovaných částí louky, jinak je možné jejich rozmístění přizpůsobit provozním požadavkům zhotovitele (viz též výše); • Pracovní nástroje: kosa, křovinořez se strunou nebo noži, ručně vedená bubnová (případně lištová) sekačka; • Nehnojit! 	1	15. VI. – 15. VII. případně 30. VI. - 31. VII. vždy podle klimatických podmínek a fenofáze	Každoročně
			Pastva přípustná pouze výjimečně, extenzivní formou, pouze subtilnější plemena ovcí a koz	3	VIII. – IX.	1x za 5 let
			Zřízení drobných tůní pro rozmnožování obojživelníků, s hloubkou max. 1 m a sklony svahu 1:10 a mírnějšími. Tůně by měly být umístěny v nejvlhčích místech, která jsou zároveň botanicky nejméně hodnotná (stávající porosty kopřiv, místa bez vegetace podél potoka)	3	VIII. – IX.	Jednorázově

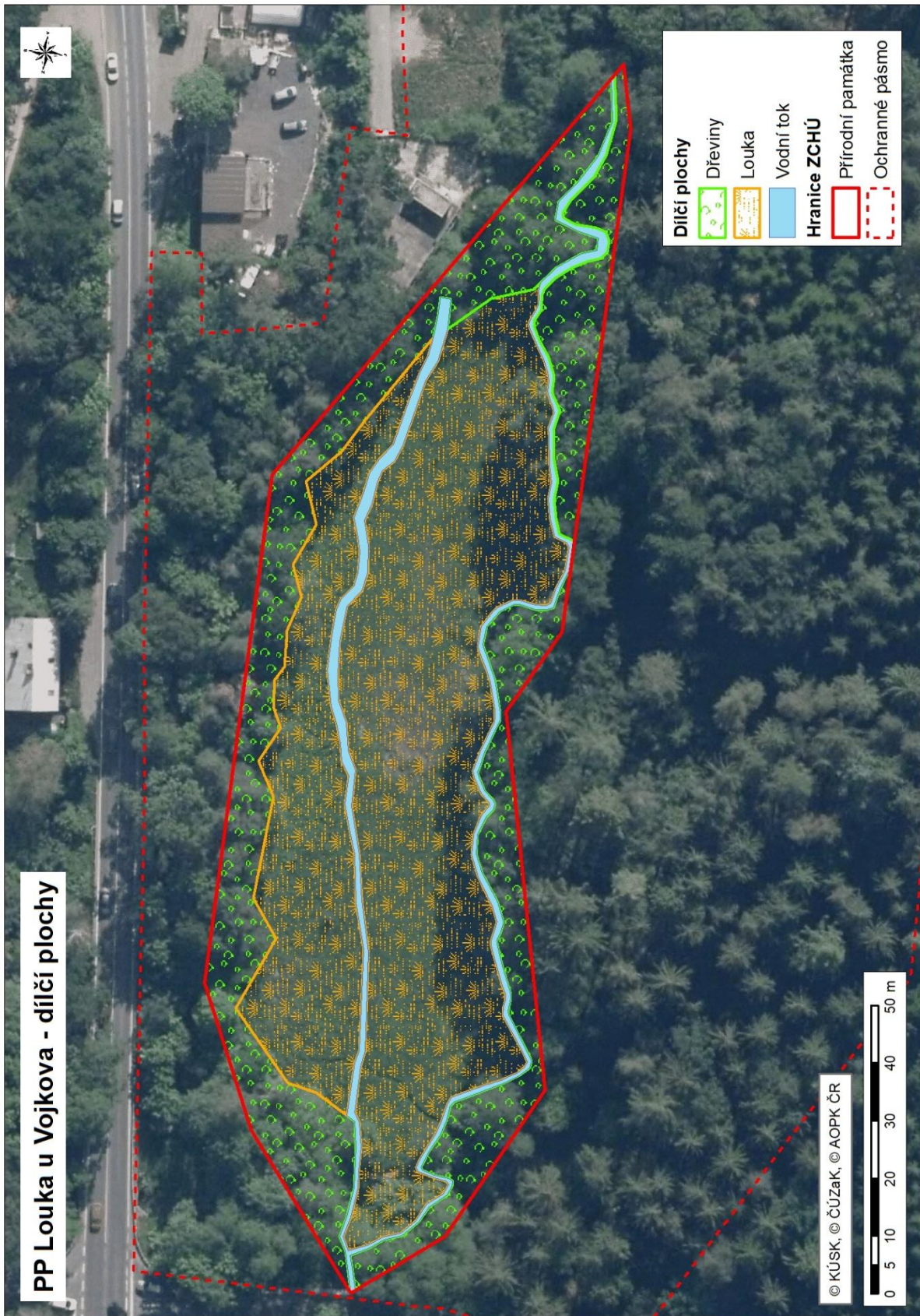
označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
DP 2	0,3	<p>Dřeviny – porosty převážně vzrostlých listnatých stromů po obvodu louky, bez břehových porostů podél Rokytky (viz níže).</p> <p>Cíl péče: Zamezit šíření náletových dřevin do travních porostů, zachování současného rozsahu a stavu dřevin s přihlédnutím k jejich provozní bezpečnosti vzhledem k frekventovaným silnicím v sousedství ZCHÚ a požadavkům na údržbu porostů v ochranném pásmu ZCHÚ</p>	Odstraňování všech výmladků náletových dřevin zasahujících do okrajových částí louky;	1	VIII. – IX.	Každoročně
			Odumírající stromy ponechat do rozpadu, pouze v případě ohrožení bezpečnosti silničního provozu je možné je zkrátit na torza nebo pokácet;	3	IX. – III.	Příležitostně
			Padlé stromy odstraňovat z louky tak, aby nebránily kosení	2	IX. – III.	Příležitostně
DP 3	0,05	<p>Vodní prvky – potok Rokytka a odvodňovací strouha, včetně břehových porostů</p> <p>Cíl péče: Přirozeně se vyvíjející tok Rokytky; Prostřednictvím zajištění optimální průtočnosti zachovat příznivý vodní režim nivy, potažmo příznivý stav biotopů. Podpora rozmnožování obojživelníků.</p>	Sledování stavu zamokření louky a optimálního množství vláhy pro rostliny	1	Průběžně	Průběžně
			V případě stoupající hladiny podzemní vody a přílišného zamokření přistoupit k pročištění odvodňovací strouhy. Nahromaděný sediment a zbytky rostlin je třeba odvézt mimo ZCHÚ.	2	VIII. – IX.	Příležitostně
			Zřízení drobných tůní pro rozmnožování obojživelníků, s hloubkou max. 1 m a sklony svahu 1:10 a mírnějšími. Tůně by měly být umístěny v nejvlhčích místech, která jsou zároveň botanicky nejméně hodnotná (stávající porosty kopřiv, místa bez vegetace podél potoka)	3	VIII. – IX.	Jednorázově

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

Fotografická příloha

Obr. 1: Populace prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*) v PP Louka u Vojkova

Obr. 2: Pohled na luční porost od východu, v popředí kosatec sibiřský (*Iris sibirica*)